

Nora kommun

Beslut för förskola och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn

---

i Nora kommun

Tillsyn av förskola och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn i Nora kommun

Skolinspektionen genomförde tillsyn i Nora kommun under våren 2013. Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god utvecklings- och lärandemiljö. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i verksamheten. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning verksamheten, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollagen, läroplanen och övriga författningar. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen och verksamheten skickat in och de intervjuer som genomförts med representanter för kommunledning, personal och föräldrar.

Även om granskningen omfattar såväl förskolorna som annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn, har denna granskning i huvudsak avsett verksamheten i kommunens förskolor.

Tillsyn av förskola och annan pedagogisk verksamhet i Nora kommun genomfördes den 13 och den 14 augusti 2013.

Fakta om förskola och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn i Nora kommun

---

Nora kommun erbjuder förskola och pedagogisk omsorg i kommunal regi för barn i förskoleåldern. Det finns sammantaget 11 förskolor belägna i såväl centralorten som i de kringliggande orterna. Verksamheten omfattar cirka 460 inskrivna barn. Samtliga förskolor leds av förskolechefer vilka ansvarar för 1–4 förskolor vardera. I Nora finns två grupper inom den pedagogiska omsorgen, en i centrum och en i ytterområdet Striberg, knappt en mil utanför Nora tätort. I den pedagogiska omsorgen arbetar 6 personal, 28 barn är inskrivna i verksamheten.

Av Skolverkets officiella statistik för år 2012 framgår att 77 procent av barnen i åldern ett till fem år är inskrivna i kommunal förskola, vilket ligger något under riksgenomsnittet på 84 procent. Andelen inskrivna barn i pedagogisk omsorg är 5 procent att jämföras med riksgenomsnittets 3 procent.

Antalet inskrivna barn per årsarbetare i förskolan är 5,5 och riksgenomsnittet ligger på 5,4 procent. I den pedagogiska omsorgen är siffrorna 5,4 barn per anställd mot rikets 5,0. Barngrupperna i Nora är något mindre jämfört med i riket – 16,2 barn i Nora, 16,9 i riket. 14 procent av barnen har annat modersmål än svenska, vilket är något lägre än genomsnittet i riket.

Andel personal i förskolan med pedagogisk högskoleutbildning är, enligt nationell statistik, 70 procent i Nora kommun, att jämföras med 56 procent som är motsvarande värde i riket.

Föräldrar i kommunen som ansöker om plats i förskola, eller i förekommande fall pedagogisk omsorg, erbjuds plats inom 4 månader.

Helhetsbedömning

Nora kommuns förskolor och pedagogiska omsorg erbjuder i huvudsak barnen en god pedagogisk verksamhet med en tydlig koppling till förskolans läroplan. Såväl omsorg som lärande ses som självklara delar av den pedagogiska verksamheten. Barn erbjuds en rolig och lärorik förskola och verksamheterna ger barnen goda möjligheter till allsidig utveckling.

Kommunen har en ambition att ytterligare förbättra struktur och system för mätbar måluppfyllelse, för en fortsatt utveckling av verksamhetens kvalitet. Vid den tidigare tillsynen 2008 framkom brister vad gäller modersmålsstödet i förskolan. Dessa brister kvarstår.

I det fortsatta kvalitetsarbetet behövs ett tydligt fokus på arbetet med modersmålsstöd i förskolan. Genom ett planerat och strukturerat arbete behöver huvudmannen skapa förutsättningar för personalen i förskolan att uppfylla skollagens och läroplanens intentioner, avseende att ge barn med annat modersmål än svenska möjligheter att utveckla såväl sin kulturella identitet som sin förmåga att kommunicera på modersmålet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nora kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 december 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Utveckling och lärande

Bedömning

Nora kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Utveckling och lärande.

- Huvudmannen måste säkerställa att alla barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sitt modersmål och sin kulturella identitet.

Motivering

Förskolan ska enligt skollag och läroplan medverka till att barn med ett annat modersmål än svenska får möjlighet att både utveckla det svenska språket och sitt modersmål samt utveckla sin kulturella identitet.

Tillsynen visar att förskolorna arbetar med språkutveckling för att alla barn ska kunna kommunicera på svenska oavsett språkbakgrund. Däremot finns en bristande kunskap om och förståelse för förskolans uppdrag att medverka till utveckling av modersmålet och den kulturella identiteten. Detta leder till att barnen inte ges goda möjligheter att utveckla sin flerspråkighet. Barn med ett annat modersmål än svenska, som utvecklat

det svenska språket, behöver också stöd för att vidmakthålla sin flerspråkighet och sina kulturidentiteter.

Skolinspektionen vill framhålla att arbete med att utveckla barnets modersmål bör vara integrerat i förskolans dagliga verksamhet se vidare Skolverkets allmänna råd Kvalitet i förskola (SKOLFS 2005:10).

Författning

8 kap. 10 § skollagen

Lpfö 98 2.2 Utveckling och lärande

I ärendets slutliga handläggning har deltagit avdelningsjurist Carin Holtz, undervisningsråd Leif Magnusson, utredarna Yvonne Hoffmann, Carina Nilsson och enhetschef Gunnar Olausson.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sandén
Avdelningschef

Boel Johnson
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.